

Associació d'Arxivers de Catalunya Memòria 2008

La Memòria de l'Associació d'Arxivers de Catalunya és el resum de les activitats que s'han dut a terme durant l'exercici de l'any 2008, agrupades per àmbits funcionals, per cadascuna de les vocalies i pels grups de treball que, dirigits per associats que se n'han responsabilitzat i n'han impulsat la promoció, l'acompliment i el seguiment, han conformat el cos central de l'activitat de la nostra associació.

En el moment de fer el balanç de les actuacions al llarg de l'any, els membres de la Junta volem agrair la col·laboració de moltes associades i associats que han contribuït, tant amb els seus comentaris com amb la seva dedicació i esforç, a millorar el conjunt de l'oferta adreçada al nostre col·lectiu professional.

Presidència

Durant l'any 2008, com en els anys anteriors, un dels punts centrals de l'actuació de la presidència de l'AAC ha estat la defensa dels interessos dels associats i del compliment estricte d'allò que regula la Llei 10/2001, d'arxius i documents. En aquest sentit, s'ha fet un seguiment especial al procés de convocatòria d'una plaça de tècnic d'arxiu a la Universitat Rovira i Virgili.

S'han gestionat també convenis amb algunes institucions, amb l'objectiu d'assegurar la viabilitat econòmica de l'Associació. Així, durant l'exercici 2008 s'ha signat un conveni amb la Direcció General de Patrimoni Cultural del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat de Catalunya, per un import anual de 30.000 €.

Igualment, s'ha renovat el conveni amb la Diputació de Barcelona, per un import de 12.000 euros, i s'ha tingut una reunió de presentació amb la nova responsable de l'Oficina de Patrimoni Cultural, la senyora Carme Rius.

D'altra banda, s'ha renovat també el conveni amb la Fundació Universitat Autònoma, per un import de 6.250 €, que és el que aporta l'Associació per al funcionament de l'ESAGED. Precisament el tema dels estudis universitaris d'arxivística i la seva evolució futura ha estat una qüestió que ha reclamat una atenció preferent, i en aquest sentit l'AAC va participar activament en una jornada sobre els estudis d'arxivística a la Unió Europea, que es va celebrar a l'ESAGED el 16 de maig del 2008, on es van presentar les estratègies per adaptar les titulacions universitàries a Gran Bretanya, Itàlia, França i Holanda.

En el capítol de convenis, també s'ha signat el conveni d'adhesió a l'Observatori d'Arxius i Televisions Locals de Catalunya i Andorra, en el qual participen la xarxa Audiovisual Local, l'Arxiu Nacional d'Andorra i l'Ajuntament de Girona. En el marc d'aquest acord, l'AAC ha assistit a les tres trobades que s'han dut a terme (Andorra el mes d'abril, Granollers el maig i Terrassa el novembre) i ha participat en l'estudi de la situació del patrimoni audiovisual de les televisions locals, amb la tramesa d'enquestes als arxius municipals i comarcals que són socis, com també en l'explotació de les dades obtingudes.

El president ha assistit també a les reunions del Consell Nacional d'Arxius, on entre altres temes s'ha debatut la proposta del Decret de registre d'arxius, la proposta de Decret del procediment de restitució a les persones físiques i jurídiques de caràcter privat dels documents confiscats amb motiu de la Guerra Civil, el Pla Bruniquer de preservació del patrimoni documental de Catalunya, el projecte de

l'inventari dels fons documentals catalans en arxius estrangers i els projectes del Memorial Democràtic de recuperació de fons documentals.

El seguiment del procés de retorn dels documents confiscats a Salamanca ha estat també una de les prioritats d'aquest any, amb la intervenció en el procés d'aprovació del Decret de restitució de documents a persones físiques. En aquest sentit, també s'ha participat en l'acte organitzat per la Comissió per la Dignitat sobre l'espoli documental, celebrat a la Seu Vella de Lleida.

A més, el president de l'AAC ha participat en una taula rodona organitzada per Òmnium Cultural sobre el retorn dels documents confiscats a Salamanca. També ha intervingut en una altra taula rodona sobre les noves titulacions i les demandes al mercat de treball, en el marc del Congrés de Bibliotecaris i Documentalistes de Catalunya, com també en la Jornada de Museus i Arxius, al Museu Marítim de Barcelona el 12 d'abril del 2008.

Afers econòmics

La liquidació de l'exercici 2008 dona uns ingressos de 129.483,68 € i unes despeses de 136.014,39 €. Això representa un resultat negatiu de 6.530,70 €, que es cobreix sense problemes amb el romanent de tresoreria.

Dins el capítol de despeses cal destacar l'aportació de 6.250 € a la Fundació Universitat Autònoma de Barcelona (FUAB) per al funcionament de l'ESAGED, tal com estipula el conveni signat entre totes dues entitats pel qual l'AAC es comprometia a aportar 12.500 € entre el 2007 i el 2008.

Destaca també el capítol de publicacions, notablement incrementat (37.858,58 €) a causa de la desvinculació de l'empresa Gama, tradicional patrocinador del *Butlletí* de l'Associació i de la revista *Lligall*.

Dins el capítol d'ingressos cal esmentar la continuïtat del conveni de col·laboració entre l'AAC i la Diputació de Barcelona i l'aportació de la Subdirecció General d'Arxius destinada a subvencionar la Jornada d'Estudi i Debat, la correcció lingüística del manual d'arxivística i el programa de formació continuada.

El pressupost previst per al 2009 és de 219.960.00 €.

Secretaria

Durant l'exercici de l'any 2008 ha continuat l'ascens ininterromput del nombre de socis. Al llarg de l'any s'han produït 47 altes, 26 baixes i deu canvis de condició. El 31 de desembre es comptabilitzaven un total de 787 socis.

Vocalia de Relacions Internacionals

Durant l'any 2008, les actuacions de la vocalia de Relacions Internacionals s'han centrat —a part de l'assistència a les convocatòries ordinàries de l'AAC i de l'atenció als compromisos pels quals ha estat requerit— a participar en representació de l'Associació en les trobades internacionals següents:

Reunió del Comitè Executiu de la Secció d'Associacions Professionals d'Arxivers i Gestors Documentals del Consell Internacional d'Arxius (ICA/SPA)

La reunió de primavera del Comitè Executiu de la SPA va tenir lloc en les dates esmentades a la ciutat de Mèxic, amb l'objectiu de tractar diferents temes relacionats directament amb la nostra professió i amb l'àmbit associatiu que representa.

Es van abordar aspectes vinculats als documents que han estat elaborats en aquesta darrera etapa i que estaran disponibles, la majoria en tres idiomes (anglès, francès i espanyol), en el web de l'ICA. S'avançà en temes com ara la proposta d'una nova estructura de quotes per part de les associacions membres, el butlletí de la SPA (també en aquests tres idiomes), l'informe que de manera quadriennal ha d'elaborar el president de la secció (Didier Grange) i els documents per promoure la SPA.

Un dels treballs en marxa, i en el qual l'AAC participa activament gràcies a la creació d'un grup de treball, és l'adreçat a determinar les actuals competències de la nostra professió i a avançar en els aspectes vinculats a la certificació de professionals i l'acreditació de les ofertes formatives. Es discutiren i es proposaren canvis remarcables en el que ha de ser la Declaració universal sobre els arxius, i s'analitzaren altres punts presents en l'ordre del dia de la reunió com ara la renovació del Codi deontològic, els programes de formació, la proposta d'un calendari de conservació de la documentació generada per la SPA, però que pot ser d'utilitat per al conjunt d'associacions que la integren, i la proposta de la representant de l'associació d'arxivers japonesos d'elaborar una enquesta a

escala mundial sobre les associacions professionals d'arxiviers. (Més informació al *Butlletí Informatiu de l'AAC* núm. 88.)

Reunió a Kuala Lumpur de la Secció d'Associacions Professionals d'Arxiviers i Gestors Documentals (SPA), 21-27 de juliol

En el transcurs del Congrés Internacional de l'ICA va tenir lloc la celebració de l'Assemblea General de la SPA, en la qual van assistir i intervenir el nou president del Consell Internacional d'Arxius, Ian Wilson, i el nou secretari general, David Leitch.

Pel que fa als projectes que desenvolupa la SPA, es va avaluar l'estat en el qual es trobaven el projecte que fa referència a la revisió del Codi d'ètica, el de solidaritat arxivística i el de competències. Es va insistir novament en la necessitat d'avançar en l'establiment d'una metodologia comuna a l'àrea europea que permeti, a les institucions i a les associacions professionals, establir un model de competències tan homogeni com sigui possible.

En el transcurs de l'Assemblea General es va procedir a la votació de la nova presidència de la SPA, que va correspondre a Christine Martínez, presidenta de l'Associació d'Arxiviers de França. Joan Boadas i Raset, en representació de l'AAC, continuarà essent membre del Comitè Executiu i, alhora, esdevindrà membre del Comitè Executiu de la branca europea del consell, EURBICA, en representació de la SPA, per al període 2008-2012. (Més informació al *Butlletí Informatiu de l'AAC*, núm. 89.)

Vocalia de Projecció Professional

Durant tot l'any 2008 s'ha anat avançant en el complex procés de coordinació dels autors dels textos que formen part del *Manual d'arxivística i gestió documental*, que es va presentar el mes de juny del 2009.

Vocalia de Publicacions

Des de la vocalia de Publicacions s'ha continuat treballant en l'edició del *Butlletí Informatiu de l'AAC*. Els números apareguts l'any 2008 han estat el 87, el 88, el 89 i el 90. També ha aparegut aquest any el número 27 de la revista *Lligall*, corresponent a l'any 2007, i s'ha preparat el número següent, que va aparèixer el mes de juny del 2009. Durant aquest exercici s'han preparat les edicions dels

dos darrers números —el 6 i el 7— de la sèrie «Textos», dedicats a les *Directrius per al preservador* i a les *Directrius per al productor*.

Vocalia d'Activitats i Difusió

Entre el gran ventall d'activitats organitzades per l'AAC destaquen les següents:

5è Laboratori d'Arxius Municipals (LAM)

«L'arxiu municipal en el marc de l'administració electrònica» va ser el títol d'aquesta nova edició del LAM, organitzat per la Diputació de Barcelona, l'Ajuntament de Barcelona, la Subdirecció General d'Arxius i Gestió Documental de Catalunya i l'Associació d'Arxivers de Catalunya. Es va celebrar el 27 febrer del 2008 al Centre de Cultura Contemporània de Barcelona i va ser un èxit tant d'assistència (220 persones inscrites) com de qualitat de les ponències i dels tallers.

VIII Jornada d'Estudi i Debat

El 28 de maig del 2008 es va celebrar al Consorci de les Drassanes Reials i Museu Marítim de Barcelona la vuitena edició d'aquesta jornada organitzada per l'Associació d'Arxivers de Catalunya, amb el suport del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat de Catalunya. Amb el títol «Arxius segurs. Com protegim els documents?», l'objectiu era fer conèixer les mesures de seguretat que s'han d'establir als centres d'arxiu, com se segueixen els delictes i quin és el paper de les institucions responsables de la persecució i la investigació de delictes contra el patrimoni documental. Va tenir la participació de Christine Martínez, presidenta de l'Associació Francesa d'Arxivers i membre del grup de treball de l'European Board Nacional Archivists; Jordi Campillo, doctor en arqueologia; Miguel Ángel Villanueva, cap de la Secció de Delinqüència Especial del Grup de Patrimoni Històric, Direcció General de la Guàrdia Civil, Ministeri de l'Interior; Rosa Cruellas, de l'Arxiu Nacional de Catalunya; Josep M. Masachs, de l'Arxiu Comarcal de l'Alt Penedès; Xavier Tarraubella, de l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona; M. Elena González, de l'Arxiu Municipal de Lleida; Tomàs Rabadán, del Grup de Patrimoni Històric dels Mossos d'Esquadra; Jaume Enric Zamora, de l'Oficina de Patrimoni Cultural de la Diputació de Barcelona; Susana Romero, fiscal de patrimoni històric de la Fiscalia Provincial de Barcelona, i Nacho Alamillo, assessor en seguretat de la Secretaria de Telecomunicacions i Societat de la Informació, Departament de Governació i Administracions Públiques.

10es Jornades Imatge i Recerca

El passat mes de novembre es va celebrar la desena edició de les Jornades Imatge i Recerca, organitzades pel Centre de Recerca i Difusió de la Imatge (CRDI) de l'Ajuntament de Girona i l'Associació d'Arxiviers de Catalunya, amb la col·laboració del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació, el Departament d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació i el Ministeri de Cultura. Els dies 11 i 12 es va fer un taller sobre còpies digitals i els dies 13 i 14 es van celebrar les Jornades a l'edifici del Palau de Congressos de Girona. L'afluència total d'assistents va ser de 219 persones. Els experts convidats per a l'ocasió van ser els següents: Bernardo Riego, historiador de la fotografia; Joan Boadas, arxiver; Josep Cruanyes, advocat expert en propietat intel·lectual; Ángel Fuentes, conservador de fotografia; Josep M. Oliveras, fotògraf; Elisenda Vidal, periodista; Grant B. Romer, director de l'Advanced Residency Program in Photograph Conservation, a la George Eastman House de Nova York; Bente Jensen, arxivera municipal d'Ålborg; José Luis Arcas, Alicia Pérez i Fernando Ransanz, tècnics de l'Arxiu General de l'Administració; Franziska Frey, professora de la School for Print Media al Rochester Institute of Technology de Nova York; Martin Jürgens, conservador de fotografia; José Antonio Millán, lingüista i editor, i Jean-Pierre Spilbauer, alcalde de Bry-sur-Marne.

XII Congrés d'Arxivística de Catalunya

S'han fet els preparatius del congrés que va tenir lloc a Tarragona els dies 21, 22 i 23 de maig del 2009. El títol ha estat «L'accés als arxius: protecció i dret a la informació». El Comitè Científic ha estat format per Patrícia Lloveras, Emília Capell, Joan Boadas, Albert Curto, Jordi Piqué, Gemma Bayó, Betlem Martínez i Pilar Frago. El Comitè Organitzador ha estat integrat per Coia Escoda, en representació del Port de Tarragona, Quim Nolla, en representació de l'Ajuntament de Tarragona, Ricard Ibarra, en representació del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat de Catalunya, Joan Antoni Jiménez, Marta Albà, Carme García, Miquel Serra, Josep Conejo i Albert Villaró.

Pel que fa a la difusió, s'ha continuat fent la difusió externa de les publicacions que edita periòdicament l'Associació: el *Butlletí*, les jornades i els cursos de formació, publicacions... Igualment, s'ha fet arribar la informació d'activitats i novetats per correu electrònic a tots aquells associats que volen rebre comunicacions per aquest canal.

S'ha continuat la política de modernització de l'AAC. En aquest sentit s'ha pogut fer realitat el nou carnet de soci, personalitzat i amb un format més actual.

També s'ha aconseguit una targeta VISA del Banc de Sabadell personalitzada i amb el logotip de l'Associació. La presentació es va fer el 29 de setembre.

S'ha dut a terme un estudi del lloc web, abans de la seva actualització, que estava previst fer durant l'any 2009.

S'han revisat i actualitzat les dades dels socis, amb l'adaptació a la Llei de protecció de dades de caràcter personal per a l'enviament de comunicacions demanant el consentiment exprés a la massa associativa. Per aquest motiu, els diferents problemes tècnics que s'han trobat en el moment d'intentar automatitzar el tractament de les dades han endarrerit la publicació del directori.

S'ha fet un reconeixement públic als companys que fa deu anys que porten la llista de distribució Arxifòrum.

A principis de desembre, una representació de l'Associació va assistir al DLM Fòrum, celebrat a Tolosa de Llenguadoc.

Vocalia de Treball, Estatus i Dinamització Professional

Borsa de treball

Durant l'any 2008 s'han gestionat un total de 36 currículums i s'han atès vint ofertes de feina. Això vol dir gairebé dues ofertes per mes (1,7 ofertes per mes). Per cada oferta de feina s'han enviat una mitjana de 3,9 currículums, és a dir que, com a terme mitjà, cada currículum s'ha enviat a més de dues ofertes de feina.

El sector privat ha fet el 60% de les ofertes que han arribat a la borsa de treball, mentre que el sector públic només n'ha presentat el 40%. Les sol·licituds del sector públic s'han distribuït entre els ajuntaments —el 87%— i la Generalitat —el 13%.

Pel que fa a la distribució territorial, les ofertes han estat majoritàriament centrades a Barcelona ciutat i la seva àrea metropolitana, amb el 75% del total. La resta es distribueixen entre Caldes de Montbui, Torredembarra, Terrassa i Viladecans.

Servei d'alerta

En el transcurs d'aquest any es van enviar un total 23 referències laborals entre els més de 100 socis subscrits al servei. Això vol dir que de mitjana s'han enviat tres missatges cada mes.

Aquest servei l'ha utilitzat majoritàriament el sector públic (77%), mentre que el sector privat només l'ha utilitzat el 23% de les vegades. Dins del sector públic cal destacar que els ajuntaments han estat les institucions que més han fet servir aquest servei, amb el 47% dels missatges, seguit de la Generalitat, amb el 24%, i la Biblioteca de Catalunya i el Museu de Moià amb el 6%.

Els missatges del servei d'alerta s'han centrat majoritàriament en ofertes laborals a Catalunya, el 82%. Cal esmentar les ofertes fetes des d'Andorra i una oferta d'una institució internacional instal·lada a Suïssa.

Consultes i peticions d'informació a la vocalia

Les consultes ateses i els informes realitzats per aquesta vocalia sumen un total de 37. El tema més sol·licitat ha estat el que fa referència als requisits necessaris per cobrir una plaça d'arxiver, seguit del tema dels estudis d'arxivística i les qüestions sobre oposicions. També s'han fet consultes sobre tarifes i salaris dels professionals, sobre ajuts i subvencions i sobre com es pot ordenar un arxiu municipal.

Estatus i dinamització professional

Cal destacar la presència de representants de l'AAC en sis tribunals de selecció per cobrir places d'arxiver/a. Aquestes convocatòries han estat: una al Parlament de Catalunya, tres a la Diputació de Girona, una a l'Ajuntament de Caldes de Montbui i una al de l'Hospitalet de Llobregat.

Grup de treball sobre competències professionals

Des de la vocalia de Treball s'ha creat i coordinat el grup de treball sobre competències professionals dels arxivers. L'objectiu d'aquest grup és l'aplicació de la metodologia de treball basat en les competències professionals per poder definir els coneixements, els procediments i les aptituds que han de tenir els professionals de l'arxivística i poder-lo utilitzar davant de diferents estaments (polític, empresarial, universitari, etc.) a l'hora de presentar la nostra professió.

Per tant, aquest grup de treball està format per socis i sòcies que representen els diferents sectors i les diferents realitats professionals dels arxius al nostre país. Els membres són els següents: Àngels Bernal, Joan Boadas, Albert Curto, Glòria Gimeno, Jaume Sardà, Joan A. Jiménez, Jordi Serchs, Miquel Casademont, Montse Peris, Remei Perpinyà, Jordi Vilamala i Josep Conejo. Durant l'any 2008, el grup s'ha reunit tres vegades: el 5 de maig, el 10 de juny i el 10 de desembre.

Per tal de tenir una base de treball sòlida, el primer pas que s'ha fet ha estat el buidatge de les normes legals i professionals que afecten el nostre àmbit de treball: la Llei d'arxius i documents, la Llei de patrimoni català, la Llei del règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, la Llei d'accés electrònic del ciutadans als serveis públics, la ISO 9001 sobre control de qualitat, la ISO 15489 sobre gestió documental, la ISO 22612.2008 sobre directrius per als redactors de les normes de gestió documental, la ISO 23081-1-2006 i 23081-2-2006 sobre metadades per a la gestió documental i algun reglament municipal. Aquest buidatge es bolcarà a una base de dades per poder fer la posterior explotació de les dades.

El nostre grup participa en el grup de treball creat per al mateix tema al voltant de la SPA (Secció de les Associacions de Gestors Documentals i Arxivers del CIA/ICA) i EURBICA. També col·labora amb les associacions d'arxivers de França i Suècia, l'Arxiu Nacional de Finlàndia, la Subdirecció General d'Arxius d'Espanya i la Universitat de Dundee.

Vocalia de Formació

L'any 2008, dins de la programació de formació continuada de l'Associació d'Arxivers de Catalunya, es van oferir els cursos següents:

- [01/2008] El format PDF: característiques i potencial (Roberto Boya, de l'empresa Adobe), programat per al dia 19 de març a Lleida i el 21 de maig a Barcelona
- [02/2008] Fotografia digital: bases per al disseny d'un arxiu (David Iglesias Franch, del Centre de Recerca i Difusió de la Imatge de l'Ajuntament de Girona), programat per al 9 d'abril a Girona
- [03/2008] Intranets corporatives i portals dels empleats: necessitat o moda? (Pere Guiu, doctor enginyer industrial en organització i professor de l'ESAGED-UAB), programat per als dies 14 i 21 d'abril a Barcelona

- [04/2008] Jornada de presentació de la Llei d'accés electrònic dels ciutadans als serveis públics (Xavier Bernadí, professor de Dret Administratiu de la UPF), programat per al dia 28 d'abril a Tarragona i el dia 2 de juny a Barcelona
- [05/2008] Curs d'arxius d'entitats i associacions (Lluís-Esteve Casellas, del Servei de Gestió Documental, Arxius i Publicacions de l'Ajuntament de Girona), programat per al dia 30 d'abril a Barcelona i el 15 d'octubre a Tarragona
- [06/2008] Jornada sobre l'aplicació de la Norma de descripció arxivística de Catalunya (NODAC), programat per al dia 7 de maig a Barcelona
- [07/2008] Avaluació i preservació de la documentació electrònica (Jordi Serra Serra, del Departament de la Vicepresidència de la Generalitat de Catalunya), programat per al dia 15 de setembre a Lleida i el dia 10 de novembre a Barcelona
- [08/2008] Taller pràctic d'arxius a centres sanitaris (Patrícia Lloveras, del Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya), programat per al dia 30 de setembre a Barcelona
- [09/2008] Paleografia i diplomàtica als segles XII-XV (Ignasi J. Baiges Jardí i Daniel Piñol Alabart, del Departament d'Història Medieval, Paleografia i Diplomàtica de la Universitat de Barcelona), programat per als dies 8 i 10 d'octubre a Barcelona

Com a prolongació del programa de formació continuada de l'AAC 2008, es va programar un nou curs que, com que no es va poder fer, es va oferir l'any 2009:

- [10/2008] Seminari sobre la gestió de documents a les organitzacions (Fina Solà, responsable del Sistema de Gestió Documental a la Diputació de Barcelona, i Pilar Soldevila, professora de Comptabilitat de Gestió a la Universitat Pompeu Fabra), programat per als dies 24 i 26 de novembre i els dies 1 i 3 de desembre a Barcelona

Han estat un total de catorze edicions (nou a Barcelona, una a Girona, dues Lleida i dues a Tarragona). El nombre total d'hores programades va ser de 94 i va haver-hi un total de 320 persones inscrites.¹

D'altra banda, i fora del programa de formació continuada de l'AAC, des de la vocalia de Formació es va organitzar un curs a petició de l'Institut Municipal de Promoció de l'Ocupació (IMPO) de Badalona. El curs, Introducció a la gestió documental i arxiu, va ser impartit per Gràcia Pedrosa i va tenir una durada de vint hores.

Així mateix, des de la vocalia de Formació de l'AAC es va fer l'assessorament en matèria d'accions formatives en gestió documental i arxivística, a petició de l'Institut de Cultura de Barcelona (ICUB).

El 2008, com a novetat dins de la programació de formació continuada 2008 de l'Associació d'Arxivers de Catalunya (AAC), es van encetar dues línies temàtiques de cursos, enfocades a proporcionar tota una sèrie de coneixements als associats i els professionals interessats. La primera línia de cursos estava orientada i adreçada a tots els arxivers interessats a ampliar coneixements en diplomàtica i paleografia. La segona línia estava més enfocada a oferir cursos, més monogràfics, sobre productes d'empresa i de programari lliure (programari o formats).

Una altra novetat del 2008 ha estat la introducció dels certificats d'aprofitament, amb la finalitat que, davant de qualsevol convocatòria per accedir a un lloc de treball d'arxiver, els cursos de l'AAC es poguessin valorar més en la fase de mèrits (per exemple, amb l'equiparació dels cursos de l'AAC amb certificat d'aprofitament amb els que es lliuren en els cursos de l'Escola de l'Administració Pública de Catalunya) i, per tant, tinguessin més puntuació.

Finalment, al llarg de l'any 2008 s'han atès totes les consultes, sol·licituds, queixes i reclamacions de les associades i associats i professionals interessats en les accions formatives de l'AAC. Igualment, s'ha fet la programació de la formació continuada de l'any 2009.

Projecte InterPARES 3 – TEAM Catalonia

En la sessió de junta del 17 de març, la junta de l'AAC va acordar participar en el projecte internacional InterPARES 3 mitjançant la creació d'un grup de treball (TEAM Catalonia). Aquesta iniciativa naixia amb la voluntat d'oferir un servei més als socis i les sòcies per tal que poguessin participar i col·laborar en aquest projecte. Així mateix, es va acordar encarregar la traducció al català de les dues guies d'InterPARES 3, *Creator Guidelines Book* i *Preserver Guidelines Book*, amb traducció a cura d'Albert Villaró i revisió a cura de Lluís-Esteve Casellas.

Els dies 28, 29 i 30 d'abril es va assistir i participar en la segona cimera del Grup Internacional InterPARES 3, celebrada a Oslo, amb la ponència «Presentació i exposició de la proposta de constitució del grup de l'AAC a IP 3» (ponent: Miquel Serra). A continuació, els membres del grup internacional d'InterPARES 3 van votar i aprovar la inclusió de la participació de l'AAC en el projecte internacional, mitjançant la constitució del TEAM Catalonia.

El dia 4 de juny, a la seu de l'AAC, va tenir lloc la primera sessió del grup de treball TEAM Catalonia. En aquesta primera sessió es va fer una presentació per a tots els socis interessats en el projecte. Es va exposar en què consistia la tercera fase del projecte InterPARES, quins tipus i condicions de membres hi havia dins del grup i quins eren els diferents nivells de col·laboració i participació.

El dia 7 de juliol es va fer la segona sessió del grup de treball a Barcelona. En aquesta ocasió, es va constituir formalment el grup de treball i es van presentar les propostes de casos d'estudi fetes pels socis institucionals (*test-bed partners*) del grup: la Universitat Pompeu Fabra, la Universitat de Girona, l'Ajuntament de Girona, l'Ajuntament de Terrassa i l'Ajuntament de Matadepera. També s'hi van presentar els projectes que havien de desenvolupar tots els membres del grup de treball: terminologia, web (difusió dels resultats de la recerca) i base de dades bibliogràfica (preservació digital). Al mateix temps, es van identificar els possibles estudis generals.

Les línies de treball i l'organització de la recerca que ha de desenvolupar el TEAM Catalonia es van concretar en els punts següents:

- Estudi general 01 (EG01), Estudi general: preservació del patrimoni fotogràfic i audiovisual a Catalunya
- Estudi general 02 (EG02), Estudi general: guia de bones pràctiques (o pautes) per a la gestió dels documents electrònics d'oficina (o generats amb eines d'usuari final)
- Cas d'estudi, Arxiu UPF (CE01): preservació dels documents essencials a la UPF
- Cas d'estudi, Arxiu Municipal de Girona (CE02): l'autenticitat en sistemes datacèntrics a l'Ajuntament de Girona (Maria Reixach, Sònia Oliveras i Lluís-Esteve Casellas)
- Cas d'estudi, Arxiu Municipal de Terrassa i Arxiu Municipal de Matadepera (CE03): conservació del registre general informatitzat d'entrades i sortides

La tercera sessió del grup de treball es va fer el dia 8 de setembre a Barcelona i va tractar dels temes següents: terminologia (discussió i aprovació de la

traducció dels termes de la primera remesa de conceptes), estat dels estudis generals i casos d'estudi i organització de la jornada de presentació del projecte internacional InterPARES 3 a Catalunya.

El dia 26 de setembre es va celebrar la jornada de presentació del projecte internacional InterPARES 3 a Catalunya, organitzada pel TEAM Catalonia (AAC). En aquesta jornada es va presentar la tercera fase del projecte. Tot seguit, diferents membres del grup de treball van exposar les activitats i les línies de treball del grup (estudis generals i casos d'estudi). Finalment, es va fer la presentació de les dues guies traduïdes al català d'InterPARES 3 per a productors i preservadors (organitzacions) de documents electrònics.

El mes d'octubre es va assistir a la tercera cimera del grup internacional, celebrada a la UNAM (Universidad Nacional Autónoma de México) de la Ciutat de Mèxic els dies 1, 2 i 3 d'octubre del 2008. Des de la direcció del TEAM Catalonia es va presentar i exposar a l'International TEAM l'informe de les activitats de recerca dutes a terme pel grup de treball català (ponent: Miquel Serra). D'altra banda, es va intervenir i participar en les activitats del grup internacional al llarg de tota la cimera: discussió i aprovació de la metodologia dels casos d'estudi (*workflow*), una segona remesa de termes IP3, nous grups de treballs, organització de la recerca, properes cimeres, etc.

Finalment, el dia 19 de novembre del 2008 el TEAM Catalonia va participar en les V Jornades de Signatura Electrònica, organitzades per l'Agència Catalana de Certificació (CATCert) a Barcelona, amb la presentació de la ponència «Les garanties en la preservació històrica de documents i expedients (projecte InterPARES 3)» (ponent: Miquel Serra).

Arxifòrum

Durant l'any 2008, Arxifòrum es manté al voltant dels 2.060 subscriptors.

S'ha donat difusió a 1.316 missatges en tot l'any, xifra que representa un volum de 109 missatges de mitjana mensual.

Enguany hem donat la benvinguda a 943 nous subscriptors i s'han donat de baixa uns 984 o se'ls ha expirat la subscripció. Això representa un creixement negatiu d'uns 41 subscriptors.

Per països de procedència, continua la tendència de distribució geogràfica que es va encetar l'any passat: el 49,82% de subscriptors provenen d'Estats

Units, seguit del 42,34% de l'Estat espanyol i, a una distància considerable, l'1,89% de països de l'Amèrica Llatina i el 0,72% de diversos països d'Europa.

Hi ha debats reincidents que tornen de manera periòdica, com ara la delimitació entre les professions d'arxivers i documentalistes, o altres de nous que vénen amb la implantació de l'entorn electrònic en la gestió documental, com ara l'ús de programari lliure. El paper de les associacions professionals en la defensa d'ofertes laborals dignes per als arxivers també ha estat un dels temes més tractats.

Consell de Redacció de *Lligall*

Durant l'any 2008 el Consell de Redacció de *Lligall*, *Revista Catalana d'Arxivística* ha seleccionat i preparat l'edició del número 28 d'aquesta publicació tècnica especialitzada en el món dels arxius i l'arxivística. En aquest volum s'hi han publicat —ultra la Memòria de l'AAC del 2007— els articles següents: «Els riscos en la seguretat dels repositoris electrònics d'arxiu», «El sistema de gestió dels documents ofimàtics», «Una aproximació a la descripció dels fons musicals a través de la NODAC. Una proposta de descripció a partir de l'experiència en el tractament dels fons musicals del Museu de la Mediterrània de Torroella de Montgrí», «Podem autenticar les fotografies digitals?», «Tribunals temporals, documents permanents», «El tractament dels procediments judicials militars (sumaríssims) del Tribunal Militar Territorial Tercer» i «Microfilmació i digitalització de l'Arxiu de la Prelatura de São Felix d'Araguaia». Per dificultats en el procés final de recepció, la seva aparició es va retardar a principis del 2009.

Comissió de Formació de la Coordinadora d'Associacions d'Arxivers

L'AAC ha continuat participant durant el 2008 en els treballs de la CAA, dins la Comissió de Formació, coordinada pel nostre consoci Alfred Mauri, tot i que aquesta comissió va finalitzar la seva activitat en completar-se l'elaboració de la Proposta de directrius per a un Màster en arxivística i gestió de documents, amb el propòsit d'harmonitzar i homologar la formació dels professionals dins el model de l'espai europeu d'educació superior.

Com ja vam assenyalar l'any 2007, el document es va ampliar amb un annex sobre l'evolució del mercat de treball i les perspectives de futur en l'àmbit de

la gestió de documents i arxius, alhora que es va encarregar un estudi sobre l'evolució del sector professional de l'arxivística a tot l'Estat.

La realització d'aquest estudi ha presentat un seguit de dificultats que han allargat el temps de treball de camp durant tot el 2008 i no ha estat fins a l'inici del 2009 que s'ha disposat dels resultats complets. Una primera valoració d'aquests resultats es pot consultar a l'article «La formació en arxivística: un objetivo posible», publicat a la *Revista d'Arxius*, editada per l'Associació d'Arxivers Valencians.

Consell de Redacció del web de l'AAC

S'han fet millores pel que fa als formularis electrònics. També s'ha iniciat un estudi en profunditat de la necessària renovació del web de l'AAC per tal d'adaptar-lo als nous mecanismes de cerca i navegació de la informació i fer-lo més àgil i dinàmic. Actualment, el manteniment i les actualitzacions del web van a càrrec d'Anna Lorente, Roger Mirabent, Ana María Pazos, Eloi Jornet i Roger Colom.

Estadístiques

Les dades de consultes sobre la nostra pàgina són prou significatives, tant pel que fa al nombre de persones que accedeixen al nostre web com per la quantitat de pàgines que s'han consultat i els països d'origen dels visitants.

Període reportat • Any 2008
Primera visita • 01 gen. 2008 - 00:13
Última visita • 31 des. 2008 - 22:59

Nombre de visites	Pàgines	Sol·licituds
59.592	283.579	793.906

Històric mensual					
Mes	Visitants diferents	Nombre de visites	Pàgines	Sol·licituds	Ample de banda
Gen. 2008	3.231	5.985	35.181	103.928	1,09 GB

Febr.2008	3.069	5.103	27.142	81.833	916,85 MB
Març 2008	2.725	4.458	23.664	69.227	741,15 MB
Abr. 2008	2.735	4.264	20.302	60.243	700,34 MB
Maig 2008	3.707	5.637	25.052	71.209	1,04 GB
Juny 2008	3.574	5.273	25.527	63.377	1,06 GB
Jul. 2008	3.048	4.653	17.620	46.971	605,34 MB
Ag. 2008	2.096	3.109	13.267	34.749	505,43 MB
Set. 2008	3.155	4.878	22.061	62.948	744,31 MB
Oct. 2008	3.822	6.031	27.298	76.200	1,08 GB
Nov.2008	3.759	5.745	24.852	68.268	987,74 MB
Des. 2008	2.963	4.456	21.613	54.953	952,88 MB
Total	37.884	59.592	283.579	793.906	10,28 GB

Països	Pàgines	Sol·licituds
Espanya	30.214	94.078
Estats Units	1.648	2.165
Alemanya	314	394
Suècia	264	278
Xina	233	233
Andorra	214	639
Regne Unit	212	518
Mèxic	150	186
França	89	237
Suïssa	77	103
Altres	1.766	

Participació de l'AAC en comitès i grups de treballs

Subcomitè tècnic de normalització Gestió de documents i aplicacions - AENOR (AEN/CTN50/SC1).

L'objectiu d'aquest subcomitè és la discussió, adaptació i traducció de les normes ISO sobre gestió documental i arxius que es treballen i s'aproven a nivell internacional. L'Associació d'Arxivers de Catalunya hi té representació mitjançant el nomenament de Lluís-Esteve Casellas i Serra.

Aquesta participació es va concretar en l'assistència a una reunió plenària del subcomitè a Madrid, el 8 de maig, per debatre aspectes referits a diverses normes i a la revisió al llarg de l'any de diversos documents de treball, en vistes a les reunions internacionals d'Estocolm i Wellington. Les accions realitzades pel representant de l'AAC se centraren principalment en l'àmbit del grup de treball GT 1 Metadades i entorn de les dues parts de la norma ISO 23081.

Entre les tasques realitzades pel subcomitè cal remarcar les revisions finals i la publicació de les següents normes:

- UNE-ISO 23081-1:2008. Información y documentación. Procesos de gestión de documentos. Metadatos para la gestión de documentos. Parte 1: Principios.
- UNE-ISO/TS 23081-2:2008. Información y documentación. Procesos de gestión de documentos. Metadatos para la gestión de documentos. Parte 2: Elementos de implementación y conceptuales.
- ISO/TR 15801:2008. Imagen electrónica. Información almacenada electrónicamente. Recomendaciones sobre veracidad y fiabilidad.
- UNE-ISO/TR 18492:2008 IN. Conservación a largo plazo de la información basada en documentos.
- UNE-ISO/TR 26122:2008. Información y documentación. Análisis del proceso de trabajo para la gestión de documentos.

Quant a les accions de caire més estratègic cal remarcar l'aprovació de dos documents procedents del GT 5 Records Management: *Management Statement*, en versió curta i llarga, adreçats a directius. Aquests documents són de lliure distribució i es poden descarregar des del web de l'AAC en la versió catalana feta per Lluís-Esteve Casellas.

Finalment, la iniciativa més rellevant que s'ha treballat i debatut al llarg de 2008 ha estat el desenvolupament d'un document de proposta per a l'elaboració un *Management System Standard (MSS)*, sobre gestió de documents al si de les

organitzacions. Això suposaria una norma amb el mateix rang que les normes 9000, de sistemes de gestió de la qualitat, les 14000, de gestió medioambiental, i les 27000, de seguretat informàtica. Altres implicacions de la proposta és que en permetria la certificació, hauria de ser compatible amb les altres MSS i s'adreçaria principalment a directius, per tant obligaria a canviar i adaptar el vocabulari i les definicions professionals i, també, que deixaria de ser una norma exclusivament d'un sector professional. L'horitzó per a la seva concreció podria ser entre finals de 2010 i començaments de 2011.

A part del treball al si del subcomitè, també s'ha participat en l'organització d'una taula rodona, sobre la normalització i la gestió documental, al congrés de Lleó organitzat per ACAL el passat octubre, *Ahogados en un mar de siglas*. A la taula rodona hi participaren experts que són membres de diversos grups de treball internacionals sobre normes ISO i en la qual el representant de l'AAC assumí la moderació.

A més d'aquests treballs s'han traslladat al SC1 els debats internacionals sobre el desenvolupament i l'aprovació de normes, així com l'elaboració d'algun informe d'aplicació de normes a nivell estatal i de necessitats per al seu millor coneixement i difusió.

Notes

- 1 Cal restar-hi 21 inscripcions per anul·lació dels cursos 8/2008 i 10/2008 per manca de persones inscrites.